

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 1294/2023
11.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца Агрокомбинат Суботица Стечајна маса, Стари Жедник, чији су пуномоћници Драгомир Вулетић и Ненад Вулетић, адвокати у ..., против туженог ИМ Матијевић ДОО Нови Сад, чији је пуномоћник Штефанија Пацек, адвокат у ..., ради дуга, вредност предмета спора 21.308.505,67 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8907/21 од 01.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 11.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 8907/21 од 01.03.2023. године у делу у коме је потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу за тужбени захтев и одлучено о трошковима поступка.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Суботици П 103/2020 од 17.06.2021. године у ставу I изреке, у непресуђеном делу тужбени захтев тужиоца је усвојен и обавезан је тужени да тужиоцу исплати укупно 21.308.505,67 динара, на име неоснованог обогаћења услед преноса својине на покретним стварима - залихама према записнику о извршеној примопредаји имовине стечајног дужника АД Агрокомбинат Суботица у стечају од 22.02.2012. године, а која имовина је идентификована инвентарским листама од 31.12.2011. године, које је сачинила Централна пописна комисија основана решењем АД Агрокомбинат Суботица у стечају Стари Жедник од 09.12.2011. године, а састоји се од заштитних средстава, минералног ђубрива, семена, ситног инвентара-употреба, ситног инвентара - залиха, потрошног материјала - ратарство, ванбилансно- резервних делова, резервних делова - ратарство, са законском затезном каматом од 23.02.2012. године до коначне исплате; у ставу II изреке обавезан је тужени да накнади тужиоцу трошкове поступка у износу од 1.451.068,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате; у ставу III изреке одбијен је захтев

тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 19.530,00 динара, као неоснован.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 8907/21 од 01.03.2023. године, у ставу I изреке, делимично је одбијена, као неоснована, жалба туженог и потврђена пресуда Привредног суда у Суботици П 103/2020 од 17.06.2021. године у делу става I изреке којим је тужбени захтев тужиоца усвојен и обавезан тужени да тужиоцу исплати укупно 21.308.505,67 динара, на име неоснованог обогаћења услед преноса својине на покретним стварима - залихама према записнику о извршеној примопредаји имовине стечајног дужника АД Агрокомбинат Суботица у стечају од 22.02.2012. године, а која имовина је идентификована инвентарским листама од 31.12.2011. године, које је сачинила Централна пописна комисија основана решењем АД Агрокомбинат Суботица у стечају Стари Жедник од 09.12.2011. године, а састоји се од заштитних средстава, минералног ђубрива, семена, ситног инвентара-употреба, ситног инвентара - залиха, потрошног материјала - ратарство, ванбилансно - резервних делова, резервних делова - ратарство, са законском затезном каматом од 21.08.2017. године до исплате, и у ставу II изреке; у ставу II изреке пресуде преиначена је пресуда Привредног суда у Суботици П 103/2020 од 17.06.2021. године у делу става I изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу, на износ од 21.308.505,67 динара, исплати законску затезну камату од 23.02.2012. године до 21.08.2017. године тако што је одбијен захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на износ од 21.308.505,67 динара исплати законску затезну камату почев од 23.02.2012. године до 21.08.2017. године; у ставу III изреке одбијени су, као неосновани, захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену којом је обавезан да тужиоцу исплати 21.308.505,67 динара са законском затезном каматом од 21.08.2017. године до исплате и накнади трошкове поступка, тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба о поступку и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), и одлучио да ревизија туженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Наводима ревизије да су противречни разлози пресуде указује се на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, која није дозвољен ревизијски разлог по одредбама члана 407. Закона о парничном поступку.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, над тужиоцем је пред истим судом вођен стечајни поступак под бројем Ст. 254/2011, у ком је спроведен поступак продаје имовине стечајног дужника, који је отпочео достављањем Обавештења о намери, плану, начину и роковима продаје имовине од 06.12.2011. године. У огласу који је објављен у дневним листовима од 07.12.2011. године и од 09.12.2011. године, наведено је да тужилац оглашава продају имовине

стечајног дужника у поступку јавног надметања, да исту чине наведене непокретности, затим покретности које чине транспортна средства која обухватају 29 комада трактора, уз навођење по броју комада појединих произвођача, 52 комада приколица, 8 комада путничких возила, остала транспортна опрема, виљушкари, плугови, ваљци, расипачи ђубрива, култиватори, растуривачи стајњака, ротодрљаче, сетоспремачи, тањираче, преса за сламу, житне шеталице, прскалице, цистерне, каналокопач итд. У огласу је такође наведено да се опрема састоји од канцеларијске опреме, опреме за употребу у пољопривредној производњи и од ситног инвентара. Посебно је наведено да предмет продаје не представља род добијен из текуће производње у 2011/2012 години, залихе робе и 79 ха 40а 42 м² земљишта за које је у току спор пред надлежним органом ради враћања у посед дужника. Почетна цена је 763.828.412,77 динара. Дана 26.01.2012. године је закључен Уговор о купопродаји покретне и непокретне имовине стечајног дужника, као продавца и туженог, као купца. Чланом 2. Уговора је регулисан предмет продаје, тако да купац купује покретну и непокретну имовину која је у власништву продавца и која представља предмет огласа, наведене су непокретности према земљишнокњижним подацима, да то представља основ за пренос власништва на овим непокретностима, да је вредност непокретне имовине 711.185.986,32 динара, затим да је продавац власник и покретне имовине укупне вредности од 52.642.451,45 динара, и наведена је спецификација покретне имовине у 245 ставки. Такође је наведено да предмет продаје не представља: род добијен из текуће производње од 2011/2012 године на површини од 400 ха, залихе робе затечене код стечајног дужника на дан продаје и 79 ха 40 ари 42 м² земљишта, као и евентуално накнадно пронађена друга имовина. Наведено је да ће о предаји покретне имовине која је предмет уговора бити сачињен посебан записник. Уговор је потписан од стране продавца, стечајног управника АА, и купца и оверен пред Основним судом у Суботици под Ов. 3 бр.582/2012 дана 02.02.2012. године. Дана 22.02.2012. године је сачињен записник о извршеној примопредаји имовине стечајног дужника, у коме је наведено да је статус купца стекао овде тужени на основу чега је закључен купопродајни уговор 26.01.2012. године, и да је купопродајна цена исплаћена у целости. У ставу 3. записника се наводи да је извршена примопредаја целокупне покретне и непокретне имовине Агрокомбинат Суботица а.д. у стечају из Старог Жедника која је била предмет јавног надметања, у виђеном стању, са таксативно наведеном предметом предаје тако да је тачком 3. констатована предаја магацина са ситним инвентаром, резервним деловима, потрошним добрима, семенима, вештачким ђубривима, заштитним средствима, у потпуности у складу са огласом о продаји од 07.12.2011. године, као и инвентарским листама од 31.12.2011. године, као и записницима који су потписали током примопредаје рачунополагачи обе стране. Првостепени суд је на основу процене имовине сачињене од стране ИНВ Консалтинг д.о.о. Зрењанин од 02.06.2011. године, утврдио да је закључком о процени имовине на дан 24.03.2011. године под тачком 5. залихе наведено да, у оквиру укупних залиха друштва, има залиха материјала, резервних делова, алата, инвентара, залиха недовршене производње, готових производа и робе, па је процењена вредност материјала од 31.739.443,49 динара, недовршене производње у висини од 27.851.661,48 динара, робе од 5.456,38 динара, датих аванса од 393.685,36 динара, што чини укупну процењену вредност залиха од 59.990.246,71 динара. Рађена је и допуна процене 02.11.2011. године, од стране истог проценитеља у којој вредност залиха није коригована. На основу налаза вештака првостепени суд је утврдио да постоји разлика у структури добара које се продају у односу на процену која је рађена за продају имовине, тако да је вредност у уговору о купопродаји смањена за означену непокретну имовину и исто толико повећана за покретну имовину, за 14.560.790,79 динара. Оценом изведених доказа првостепени суд

је утврдио да је, у конкретном случају, према Записнику о извршеној примопредаји имовине стечајног дужника АД Агрокомбинат Суботица у стечају од 22.02.2012. године дошло до предаје туженом покретних ствари - залиха које су идентификоване инвентарским листама од 31.12.2011. године, које је сачинила Централна пописна комисија основана решењем АД Агрокомбинат Суботица у стечају од 09.12.2011. године, а које нису наведене као предмет продаје у обавештењу о намери, плану, начину и роковима продаје имовине, нису процењене, нити су обухваћене уговором о купопродаји, и без плаћања купопродајне цене. Вредност тих покретних ствари – залиха је утврђена налазом вештака на износ од 21.308.505,67 динара. Предметна имовина изкњижена је из имовине стечајног дужника. Није могуће враћање тих ствари у натуралном облику, јер се ради о залихама потрошног материјала.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, по оцени првостепеног суда, чињеница пријема покретних ствари које нису обухваћене уговором, туженом није могла остати непозната јер је био упознат са условима продаје и са огласом који је објављен, па се не може позивати на савесност. Применом одредаба чланова 210. и 214. Закона о облигационим односима, првостепени суд обавезао је туженог да тужиоцу – стечајној маси коју чини имовина стечајног дужника, исплати вредност покретних ствари - залиха у износу од 21.308.505,67 динара, са законском затезном каматом почев од 22.02.2012. године јер није могућа реституција у натуралном облику.

Другостепени суд образлаже да у овој парници није вршена оцена законитости продаје имовине стечајног дужника, нити је оцена законитости такве продаје могућа у парничном поступку, али у ситуацији када је доказано да је тужени преузео тачно одређене залихе које нису ушле у процењену вредност имовине намењену продаји, нити су исте биле исказане у почетној цени приликом продаје, а ни наведене као предмет продаје у уговору о купопродаји, који је закључен између стечајног дужника и туженог, испуњени су услови из члана 210. Закона о облигационим односима за усавајање захтев за враћање стеченог без основа.

Врховни суд оцењује да ревизија туженог није основана.

Почетна продајна вредност имовине чија продаја је оглашена износи 763.828.412,77 (коју чини вредност земљишта од 620.845.884,58 динара, грађевинских објеката од 104.900.867,53 динара и опреме од 38.081.660,66 динара) и у њу није ушла процењена вредност залиха, коју чине материјал, резервни делови, алат, инвентар, залихе недовршене производње, готови производи и роба. Залихе су изузете од продаје и у обавештењу о намери, плану, начину и роковима продаје имовине од 06.12.2011. године, у ком је наведено да ће почетна цена имовине стечајног дужника на првом јавном надметању износити 763.828.412,77 динара. После спроведеног поступка јавног надметања, парничне странке закључују уговор о купопродаји у коме су у члану 2, залихе изузете од продаје. Од стране овлашћених лица обострано потписаним записником о извршеној примопредаји имовине стечајног дужника од 22.02.2012. године, констатована је и предаја магацина са ситним инвентаром, резервним деловима, потрошним добрима, семенима, вештачким ђубривима, заштитним средствима, у складу са огласом о продаји од 07.12.2011. године, као и инвентарским листама од 31.12.2011. године. Према утврђеном чињеничном стању, тужени је преузео и тачно одређене залихе које нису ушле у процењену вредност намењену продаји, нити су биле исказане у почетној цени приликом продаје, нити у уговору о продаји.

Насупрот наводима ревидента, законитост спроведеног поступка продаје имовине стечајног дужника није предмет ове парнице нити се, како то правилно закључује и другостепени суд, у парничном поступку може расправљати о условима спроведене продаје, али је због чињенице да су туженом предате покретне ствари у својину које нису биле предмет Уговора о купопродаји од 26.01.2012. године, дозвољено да се у парници расправља о испуњености услова из члана 210. Закона о облигационим односима, и за обавезивање туженог да тужиоцу врати стечено без основа. Код утврђених чињеница без значаја су наводи ревизије о томе да је одбијен тужбени захтев за утврђење ништавости истог уговора о продаји. Не стоје ни наводи ревидента да је тужбом у овој парници тужилац могао захтевати искључиво повраћај ствари, а не новчану противвредност ствари, код утврђене чињенице да се ради о средствима која имају рок употребе, а немају употребну ни тржишну вредност након истека рока употребе, док тужени није доказивао стање робе преузете записником.

Закон о стечајном поступку у члану 111. став 7. предвидео је да се на купца преноси имовина без терета, када исплати цену у продаји извршеној према правилима стечајног поступка. Из наведеног произилази да купац имовине стечајног дужника стиче својину изворно, на оргинарни начин. Међутим, наведено је без утицаја када се као у конкретном случају, ради о стварима које нису биле предмет продаје, а предате су туженом, и за које није плаћена цена, чиме се имовина туженог повећала на штету стечајне масе мимо правила стечајног поступка.

Ревизијски наводи којим се оспорава страначка и активна легитимација стечајне масе, су поновљени жалбени наводи о којима се другостепени суд изјаснио, па ревизијски суд у смислу члана 414. став 2. Закона о парничном поступку, неће детаљно образлагати пресуду у том делу, већ се ревидент упућује на образложење другостепеног суда.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке.

Одлуку као у ставу II изреке пресуде, Врховни суд, донео је применом члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, јер трошкови тужиоца поводом одговора на ревизију нису били потребни ради вођења парнице, док тужени нема право на накнаду трошкова од тужиоца јер није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић